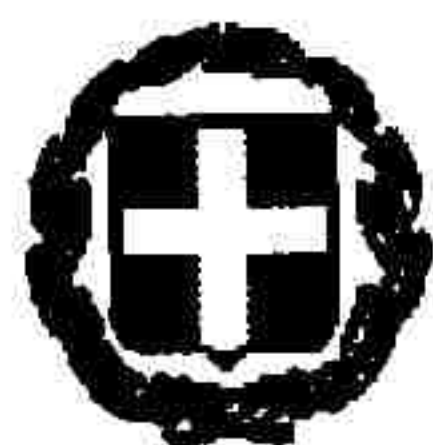

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ**

1252
8/11

Αθήνα, 4 - 11 -2010
Αρ. Πρωτ.: 656

04 NOV 2010

Προς:

✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.:

1. Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας
κ. Ν. Νικολόπουλο
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας της
Βουλής των Ελλήνων)

Αναφορά: 1252/15-10-2010

Σε απάντηση της αριθμ. 1252/15-10-2010 αναφοράς που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ν. Νικολόπουλος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η πρώτη δέσμη μέτρων που αφορά στην επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και της επίλυσης των διαφορών, περιλαμβάνεται σε νομοσχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που πολύ σύντομα θα εισαχθούν στη Βουλή για συζήτηση και ψήφιση. Μερικά από τα πιο σημαντικά μέτρα είναι τα ακόλουθα:

Α. Η διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Με το νομοσχέδιο εισάγεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ο θεσμός της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις που θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση του φόρτου εργασίας των Δικαστηρίων και στην ταχύτερη, οικονομικότερη και επωφελέστερη επίλυση των διαφορών.

Β. Η επιτάχυνση της διοικητικής δίκης.

Αναφορικά με την επιτάχυνση της διοικητικής δικαιοσύνης, σκοπός του σχεδίου νόμου είναι, η αντιμετώπιση της καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης τόσο στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όσο και στα διοικητικά πρωτοδικεία και εφετεία, η οποία ναρκοθετεί το κράτος δικαίου και αποδυναμώνει στην πράξη σειρά συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών, καθώς επίσης η αποθάρρυνση της άσκησης ένδικων μέσων με μόνο σκοπό την καθυστέρηση στην εκπλήρωση νόμιμων υποχρεώσεων, ιδίως εκείνων που αφορούν την καταβολή φόρων. Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται ότι θα επιτευχθεί ιδιαίτερη επιτάχυνση στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης αν, σε θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος που -ως εκ της φύσεώς τους- αφορούν πολύ κόσμο, δοθεί η δυνατότητα τόσο στους διαδίκους, Υπουργό και ιδιώτες, όσο και στα διοικητικά δικαστήρια να απευθύνονται απ' ευθείας στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ώστε αυτό να χαράσσει σύντομα, μια ώρα αρχύτερα, μία νομολογιακή γραμμή. Πρόκειται δηλαδή, ως προς το συγκεκριμένο αμφισβητούμενο ζήτημα, για μία δίκη «πιλότο», η οποία σκοπό έχει να εδραιώσει το ταχύτερο δυνατό την ασφάλεια του δικαίου και να απαλλάξει τον πολίτη από την πολυετή αναμονή.

Ακόμη, προκειμένου να ενισχυθεί η έγκαιρη και αποτελεσματική δικαστική προστασία, κατά συνεκτίμηση της ανάγκης για την ταχύτερη εκκαθάριση των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει υποθέσεων, του βαθμού της σοβαρότητας κάθε κατηγορίας

υποθέσεων, εκτιμωμένης υπό το πρίσμα των σύγχρονων εξελισσόμενων κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων και του γεγονότος ότι έχει διαπλαστεί πλούσια νομολογία που διευκολύνει το δικαστικό έργο και συμβάλλει στην ασφάλεια της δικαστικής κρίσης, κρίνεται αναγκαίο να εξορθολογισθεί το σύστημα της κατανομής των διαφορών μεταξύ των δύο βαθμών δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων. Έτσι, προτείνεται: α) να υπαχθεί η εκδίκαση των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών ορισμένου ποσού και άνω (από 150.000 ευρώ) στο Διοικητικό Εφετείο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, β) να χωρήσει νέα κατανομή της αρμοδιότητας των υποθέσεων μεταξύ τριμελούς και μονομελούς διοικητικού πρωτοδικείου, γ) να υπαχθεί η εκδίκαση μιας κατηγορίας υποθέσεων στους προέδρους πρωτοδικών των διοικητικών πρωτοδικείων και δ) να λειτουργήσουν μονομελή διοικητικά εφετεία για τις εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών διοικητικών πρωτοδικείων.

Επίσης, δεδομένης της ανάγκης άμβλυνσης των δυσμενών για το Δημόσιο συνεπειών από τη διατήρηση επί μακρό χρονικό διάστημα δικαστικών εκκρεμοτήτων στις φορολογικές και τελωνειακές υποθέσεις, με το σεβασμό του δικαιώματος του διοικουμένου για παροχή δικαστικής προστασίας και επανάκριση της υπόθεσής του από δευτεροβάθμιο δικαστήριο, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 6 και 7 της ΕΣΔΑ και του άρθρου 2 του 7^{ου} Πρωτοκόλλου της και προκειμένου να μην παρατείνεται επί μακρώ η είσπραξη των φορολογικών εσόδων, όταν έχει ήδη μεσολαβήσει πρωτόδικη δικαστική κρίση, με την οποία έχει αναγνωρισθεί η υποχρέωσή του, επιβάλλεται, επί ποινή απαραδέκτου της έφεσης, η καταβολή μέχρι την πρώτη δικάσιμο ποσοστού 50% του οφειλόμενου, σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, κύριου φόρου, δασμού ή τέλους εν γένει, εκτός αν έχει χορηγηθεί αναστολή, δηλαδή αν έχει κριθεί με την απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής ότι η έφεση είναι προδήλως βάσιμη.

Γ. Η επιτάχυνση στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης.

Αναφορικά με τον εξορθολογισμό και τη βελτίωση στην απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, σκοπός του σχεδίου νόμου είναι, αφενός η προώθηση μέτρων που επιτρέπουν τη διεξαγωγή της ποινικής δίκης μέσα σε εύλογη προθεσμία και αφετέρου η μέριμνα για τη συναρμογή των λύσεων που προτείνονται με τον δικαιοκρατικό χαρακτήρα της ποινικής διαδικασίας, την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την ποιότητα της απονεμόμενης δικαιοσύνης. Με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο γίνεται προσπάθεια εξορθολογισμού και βελτίωσης της απονεμόμενης ποινικής δικαιοσύνης, αντιμετώπισης ορισμένων γενικά διαπιστωμένων αδυναμιών της αλλά και λελογισμένης εισαγωγής μέτρων εκσυγχρονισμού της δικονομίας και του ισχύοντος συστήματος ποινών.

Προτείνεται η τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, χάριν της νομοτεχνικής απλούστευσης και εξορθολογισμού τους, αλλά και εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας, αφενός στην ΕΣΔΑ και στο ΔΣΑΠΔ και αφετέρου στο 14^ο πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ, που προωθούν την αρχή της επικουρικότητας και την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών, ιδιαίτερα εκείνο της διεξαγωγής της ποινικής δίκης εντός λογικής προθεσμίας και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση (άρθρα 43 παρ. 3, 47 παρ. 3, 111, 112 παρ. 2 και 4, 171 παρ. 1 δ', 248, 308, 309, 349 και 375 ΚΠΔ). Γεγονός παραμένει η διαπίστωση ότι ο ρυθμός απονομής της ποινικής δικαιοσύνης στη χώρα μας σήμερα είναι αφόρητα βραδύς. Δεν θα ήταν υπερβολή το να πει κανείς ότι η όλη κατάσταση προσεγγίζει, αν δεν ταυτίζεται με το καθεστώς της «αρνησιδικίας», που στο χώρο της ποινικής δίκης εκφράζεται με τη μορφή της «ατιμωρησίας». Οι εκφάνσεις του φαινομένου αυτού εμφανίζονται ιδιαίτερα οξείες σε επίπεδο κακουργημάτων, πολλά από τα οποία δεν έχουν εισέτι δικαστεί σε πρώτο βαθμό, παρόλο ότι από το χρόνο τελέσεώς τους έχει παρέλθει διάστημα μείζον της 12ετίας. Το αμετάκλητο της σχετικής κρίσεως σε όχι λίγες περιπτώσεις δεν απέχει πολύ από την συμπλήρωση του χρόνου της παραγραφής. Οι συνέπειες μιας τέτοιας εικόνας είναι άμεσα ορατές.

Η χώρα μας ελέγχεται διαρκώς ως παραβαίνουσα αυξημένης τυπικής ισχύος επιταγές, που επιτάσσουν την εκδίκαση των υποθέσεων μέσα σε «λογική προθεσμία» (άρθρο 6 παρ. 1 εδ. α' ΕΣΔΑ) και χωρίς «αδικαιολόγητη καθυστέρηση» (: άρθρο 14

παρ. 3 περ. γ' ΔΣΑΠΔ). Η αποκατάσταση της, από το έγκλημα διαταραχθείσας κοινωνικής ειρήνης δεν συντελείται, η «ετεροχρονισμένη» τιμωρία χάνει βαθμιαία όλο και περισσότερο τη δικαίωσή της και στο τέλος εκφυλίζεται ως ένα βαθμό σε απλή εκδίκηση, η ποιότητα του παραγόμενου δικαιοδοτικού έργου διαρκώς υποβαθμίζεται, αφού η όλη διαδικασία προσλαμβάνει κατ' ανάγκη τα χαρακτηριστικά της «διεκπεραίωσης» και όχι της «κρίσεως». Από την άλλη πλευρά θα μπορούσε κανείς να προσθέσει ότι η βραδύτητα της ποινικής διαδικασίας σημαίνει και παράταση της ταλαιπωρίας του, ενδεχομένως αθώου, κατηγορουμένου, του οποίου η θέση πρέπει να ξεκαθαρίσει όσο το δυνατόν συντομότερα. Κάτω από αυτές τις (αναμφισβήτητες) συντεταγμένες το να γίνεται λόγος για ιδιότυπη «κατάσταση δικονομικής ανάγκης» δεν αποτελεί μόνο φραστικό σχήμα.

Στα μέτρα επιτάχυνσης της ποινικής διαδικασίας εντάσσονται μεταβολές που αφορούν: τη μείωση του χρόνου διεξαγωγής της προκαταρκτικής εξέτασης, της προανάκρισης και της κύριας ανάκρισης, την οριοθέτηση του χρόνου εντός του οποίου οφείλει να καταρτιστεί η προς το συμβούλιο απευθυνόμενη εισαγγελική πρόταση και να εκδοθεί από το δικαστικό συμβούλιο το αντίστοιχο βούλευμα, την (σχεδόν ολοκληρωτική) παράκαμψη της προανάκρισης, την περάτωση της κύριας ανάκρισης με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών, την κατάργηση του ενδίκου μέσου της αναιρέσεως και την (απόλυτη) συρρίκνωση του ενδίκου μέσου της εφέσεως κατά βουλεύματος, την αύξηση της αρμοδιότητας του μονομελούς πλημμελειοδικείου, την κατά τα παραπάνω ελαχιστοποίηση των περιπτώσεων ιδιάζουσας δωσιδικίας, τον υποβιβασμό σε πταίσματα ήσσονος απαξίας παραβάσεων ειδικών ποινικών νόμων, τον περιορισμό των αναβολών της δίκης με την πρόβλεψη χρόνου αναβολής και των προβαλλόμενων λόγων, την κατάργηση της αναστολής της για κακούργημα διαδικασίας σε περίπτωση απουσίας του γνωστής διαμονής κατηγορουμένου και τον εξορθολογισμό των ορίων του εκκλητού.

Δ. Σύντομα θα δοθεί για δημόσια διαβούλευση και το νομοσχέδιο για τον εξορθολογισμό και την επιτάχυνση της πολιτικής δίκης

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ**

Ακριβές αντίγραφο
Για το Γραφείο Υπουργού

Μ. Νούλα

